

POLECONA ZA
ODBIORU
PRIORYTET

DECYZJA Nr 13/2014

Działając na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (tekst jednolity z 2005 r. Dz. U. Nr 187, poz. 1577 ze zm.) oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 267),

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej:

po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wymierza przedsiębiorcy Grzegorzowi Cibis Masarstwo – Wędliniarstwo, Naczesławice, ul. Piękna 36, 47-270 Gościęcín, NIP 748-000-04-80 karę pieniężną w wysokości **550,00 złotych** (słownie złotych: pięćset pięćdziesiąt 00/100) z tytułu wprowadzenia do obrotu 10 partii przetworów mięsnych o wartości 428,66 zł, oferowanych do sprzedaży hurtowej **nie odpowiadających jakości handlowej** określonej w przepisach prawa żywnościowego w zakresie oznakowania.

Oferowane do sprzedaży przetwory mięsne nie odpowiadały wymaganiom zawartym w:

- ▲ § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz. U. Nr 137, poz. 966 ze zm.) z uwagi na brak w miejscu sprzedaży informacji o stosunku wag w wyrażeniu w kilogramach do 10 partii przetworów mięsnych wartości 428,66 zł),
- ▲ § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 roku w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz. U. nr 137, poz. 966 ze zm.) oraz art. 6 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych (Dz. U. z 2005 r. nr 187, poz. 1577 ze zm) z uwagi na brak daty lub terminu przydatności do spożycia na opakowaniu zbiorczym bądź transportowym (dotyczyło to 2 partii przetworów mięsnych wartości 113,85zł.),

Uzasadnienie:

W dniach 05-06 i 10.12.2013r., inspektorzy reprezentujący Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (zwanego dalej: *Wojewódzkim Inspektorem*) działając na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia urzędowej kontroli żywności Nr ŻNG -405/2013 z dnia 05.12.2013r. przeprowadzili kontrole w sklepie przy ul. Chrobrego 1, 47-200 Kędzierzyn Koźle, należącym do Grzegorza Cibis (zwanym dalej: *stroną*).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie:

- art. 3 ust.1,2,3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia

- zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L z 2004 r., Nr 165, s.1),
- art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych (tekst jednolity z 2005 r. Dz. U. Nr 187, poz. 1577, ze zm.), (zwanej dalej: *ustawą o jakości handlowej*),
- art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. z 2014 poz. 148.), (zwanej dalej: *ustawą o Inspekcji*).

W toku kontroli inspektorzy ocenili oznakowanie 10 partii przetworów mięsnych oferowanych do sprzedaży luzem o łącznej wartości 428,66zł a mianowicie:

- ▲ Polędwica sopocka - schab wieprzowy wędzony parzony w ilości 1,31kg w cenie 27,80zł/kg o wartości 36,42zł;
- ▲ Wędzonka – szynka wieprzowa wędzona w ilości 1,04kg w cenie 38,90zł/kg o wartości 40,46zł;
- ▲ Kielbasa krakowska parzona – gruborozdrobniona w ilości 1,96kg w cenie 19,90zł/kg o wartości 39zł;
- ▲ Wędzonka krotoszyńska – schab wieprzowy wędzony w ilości 1,37kg w cenie 33,80zł/kg o wartości 46,31zł;
- ▲ Szynka gotowana – wieprzowa, parzona, wędzona w ilości 2,59kg w cenie 28,90zł/kg o wartości 74,85zł;
- ▲ Ogonówka w ilości 1,73kg w cenie 22,80zł/kg o wartości 39,44zł;
- ▲ Kielbasa lisicka w ilości 1,28kg w cenie 32zł o wartości 40,96zł;
- ▲ Winerki – wieprzowo, wołowe, wędzone, parzone w ilości 1,82kg w cenie 18,20zł/kg o wartości 33,12zł;
- ▲ Kielbasa rzeszowska – średniorozdrobniona w ilości 2,32kg w cenie 21,50zł/kg o wartości 49,88zł;
- ▲ Kielbasa pasterska -średniorozdrobniona w ilości 1,44kg w cenie 19,60zł/kg o wartości 28,22zł.

W trakcie oceny produktów w/w produktów stwierdzono, że produkty nie odpowiadały jakości handlowej

z uwagi na fakt iż w miejscu sprzedaży nie uwidoczniło informacji w zakresie wykazu składników.

Powyższe narusza § 17 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz. U. Nr 137, poz. 966 ze zm.), (zwanym dalej: *rozporządzeniem w sprawie znakowania*), zgodnie z którym w miejscu sprzedaży środków spożywczych bez opakowań, poza nazwą wyrobu i nazwą albo imię i nazwisko producenta, należy uwidocznic także wykaz składników.

Dodatkowo w przypadku 2 wymienionych wyżej partii o wartości 113,85 zł, a mianowicie:

- ▲ Szynka gotowana – wieprzowa parzona wędzona w ilości 2,59kg w cenie 28,90zł/kg o wartości 74,85zł,
- ▲ Kielbasa krakowska parzona – gruborozdrobniona w ilości 1,96kg w cenie 19,90zł/kg o wartości 39zł,

stwierdzono całkowity brak oznaczeń handlowych w tym między innymi w zakresie daty bądź terminu przydatności do spożycia.

Przebieg i ustalenia poczynione w toku kontroli zostały opisane w protokole kontroli (nr akt kontroli ŻNG.8361.405.2013) przyjętym bez zastrzeżeń przez przedsiębiorcę.

Mając na uwadze stwierdzone nieprawidłowości *Wojewódzki Inspektor*, pismem z 27 stycznia 2014 r., doręczonym 29 stycznia br., zawiadomił *stronę* o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 *ustawy o jakości handlowej*. Jednocześnie poinformował, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie na podstawie art. 10 § 1 *ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego* (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267), *stronie* biorącej udział w postępowaniu przysługuje prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Mając na uwadze, iż ciągłość postępowania administracyjnego jest istotnym czynnikiem zapewniającym możliwość rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej w granicach obowiązujących terminów, a prawo strony do dysponowania postępowaniem administracyjnym jest ograniczone, *Wojewódzki Inspektor*

wyznaczył stronie 10 – dniowy termin do zapoznania się z dowodami zebranymi w sprawie, liczony od dnia doręczenia pisma o wszczęciu postępowania administracyjnego. Ponadto przedsiębiorca został wezwany do przekazania informacji o wysokości obrotów osiągniętych w poprzednim roku rozliczeniowym w terminie 10 dni od dnia doręczenia przedmiotowego pisma...

Pismem z dnia 30 stycznia 2014r. przedsiębiorca poinformował o wielkości osiągniętego obrotu w 2012r.

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej ustalił i stwierdził co następuje:

Strona jest przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, która w należącym do niej sklepie wprowadziła do obrotu 10 partii artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na ich niewłaściwe oznakowanie.

Ustawa o jakości handlowej nie definiuje wprowadzania do obrotu. Art. 3 pkt 4 ustawy o jakości handlowej odsyła do definicji obrotu zawartej w art. 3 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności, (Dz. Urz. UE. L z 2002, Nr 31, s.1 ze zm.), (zwanym dalej: rozporządzeniem nr 178/2002), który stanowi, że „wprowadzenie na rynek” oznacza posiadanie żywności lub pasz w celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania, bezpłatnego lub nie

raz sprzedaw, dystrybucję i inne formy dysponowania.
W myśl art. 17 ust. 1 w/w rozporządzenia nr 178/2002 - podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Mając na uwadze treść art. 3 pkt 8 i art. 17 ust. 1 rozporządzenia 178/2002 oraz art. 3 pkt 4 ustawy o jakości handlowej należy więc uznać, że w świetle prawa żywnościowego pojęcie wprowadzania do obrotu dotyczy każdego jego etapu, nie jest zawężone jedynie do pierwszego wprowadzenia na rynek i oznacza odpłatne bądź wolne od opłat udostępnianie

w miejscu sprzedaży środków spożywczych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży, oprócz nazwy środka spożywczego, na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego podaje się wykaz składników.

Art. 48 ust. 1 *ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia* (Dz. U. z 2010r., Nr 136, poz. 914 ze zm.), (zwanej dalej: *ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia*) stanowi, iż środki spożywcze muszą być oznakowane w sposób zrozumiały dla konsumenta, napisy muszą być wyraźne, czytelne i nieusuwalne, umieszczone w widocznym miejscu, a także nie mogą być w żaden sposób ukryte, zastonięte lub przystonięte innymi nadrukami lub obrazkami.

Natomiast art. 49 *ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych* stanowi, iż oznakowanie środka spożywczego zawiera informacje istotne dla ochrony zdrowia i życia człowieka, w szczególności:

- 1) nazwę, pod którą środek spożywczy jest wprowadzany do obrotu, oraz
- 2) inne dane umożliwiające identyfikację oraz odróżnienie środka spożywczego od innych środków spożywczych.

Mając na uwadze powyższe *Wojewódzki Inspektor* uznał, iż kontrolowany przedsiębiorca jest odpowiedzialny za wprowadzenie do obrotu 10 partii artykułów spożywczych nie odpowiadających jakości handlowej w rozumieniu art. 3 pkt 4 *ustawy o jakości handlowej*.

Zgodnie z art. 40a ust. 5 *ustawy o jakości handlowej* ustalając wysokość kary, *Wojewódzki Inspektor* uwzględnił stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność strony na rynku artykułów rolno – spożywczych i wielkość jej obrotów.

Ocenając **stopień szkodliwości** czynu polegającego na wprowadzeniu do obrotu artykułów rolno – spożywczych nieodpowiadających jakości handlowej w zakresie oznakowania, *Wojewódzki Inspektor* uznał, iż jest on **wysoki**, bowiem oznakowanie niezawierające wszystkich wymaganych informacji, nieodpowiadające formie wyznaczonej przepisami, niepełne, narusza interesy konsumentów. Niepodanie w miejscu sprzedaży wykazu składników, narusza interes konsumentów oraz stanowi działanie uchybiające § 17 ust. 1 pkt 2 *rozporządzenia w sprawie znakowania*.

Zgodnie z przywołanymi przepisami w przypadku środków spożywczych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży oprócz nazwy środka spożywczego podaje się wykaz składników oraz klasę jakości handlowej albo inny wyróżnik jakości handlowej, jeżeli zostały one ustalone w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych lub ich grup albo jeżeli obowiązek podawania klasy jakości handlowej albo wyróżnika wynika z odrębnych przepisów.

Należy zaznaczyć, że konsumenci muszą mieć bezpośrednią możliwość zapoznania się z informacjami przysługującymi im z mocy prawa, bez konieczności podejmowania dodatkowych starań o uzyskanie ich od sprzedawcy. Konieczność podjęcia dodatkowych działań mających na celu uzyskanie informacji np. od sprzedawcy powoduje w rzeczywistości utrudnienie w zakupie, co może skutkować utratą zainteresowania konsumenta wykazem składników, a w konsekwencji zakupem produktu niezgodnego z jego oczekiwaniami.

Ocenając **stopień zawinienia** *Wojewódzki Inspektor* uznał, iż niedopełnienie obowiązków wynikających z prawa żywnościowego, leży wyłącznie po stronie kontrolowanego przedsiębiorcy, który powinien stosować obowiązujące przepisy prawa. Należy zauważyć, że prawo żywnościowego w zakresie jakości handlowej odnosi się do żywności oferowanej konsumentom, dlatego też zapewnienie zgodności z tymi wymaganiami spoczywa na każdym podmiocie działającym na rynku spożywczym i jest obowiązkowo także na etapie handlu detalicznego. Konieczne jest również zwrócenie uwagi, iż przedsiębiorca miał dostęp do wszystkich wymaganych prawem informacji co więcej w przypadku zakwestionowanych produktów miejscowy przedsiębiorca był jednocześnie ich producentem. Strona jako profesjonalista działający na rynku artykułów rolno – spożywczych powinna znać obowiązujące w tym zakresie przepisy, stosować je odpowiednio. Podkreślić należy, iż stopień zawinienia nie tylko wpływa na sam fakt wymierzenia kary w ogóle, ale na jej wysokość, którą organ wydający decyzje jedynie miarkuje, w wymiarze określonym ustawą o jakości handlowej. Nadto przyjęte przez ustawodawcę brzmienie art. 40a

ustawy o jakości handlowej wprowadza mechanizm polegający na tym, iż każdy, w stosunku do którego zostanie stwierdzone naruszenie przepisanego obowiązku wprowadzania do obrotu artykułów rolno – spożywczych nieodpowiedniej jakości handlowej podlega karze określonej w tym przepisie. Dlatego też przy określaniu wysokości sankcji bierze się pod uwagę stopień zawinienia, który nie jest ustalany w chwili samego wymierzania sankcji jako takiej, ale na późniejszym etapie postępowania, to jest w momencie określania jej wysokości. Należy zatem zauważyć, że ustawodawca zakłada istnienie stopnia zawinienia w każdej sytuacji wymierzania kary pieniężnej z tytułu naruszenia przepisów prawa żywnościowego, a rolą organu stosującego prawo i wymierzającego karę pieniężną jest jedynie miarkowanie wymiaru sankcji. Winę *strony* należy oceniać w kontekście niedołożenia wystarczających starań, mających na celu zapobieżenie nieprawidłowościom dotyczącym zakwestionowanych produktów.

Oceniając **zakres naruszenia** *Wojewódzki Inspektor* uznał, iż nierzetelne informowanie o właściwościach przetworów mięsnych stanowi niedopełnienie obowiązku zapewnienia zgodności oferowanych towarów z wymogami polskiego jak i europejskiego prawa żywnościowego. Prawo to nie przewiduje możliwości zwolnienia się z tego obowiązku i stanowi, że jego celem jest ochrona interesów konsumentów. Uchybienia dotyczyły 10 partii artykułów rolno – spożywczych i stanowiły utrudnienie dla konsumentów w zapoznaniu się z ich właściwościami oraz naruszały ich ekonomiczne interesy. Bezpośredniość interesu konsumentów w sterze praw ekonomicznych bezpośrednio wynika i wiąże się z ich uczestnictwem w transakcjach rynkowych, dotyczy ochrony w ramach zawieranych umów. W tym zakresie postępowanie strony uniemożliwiło konsumentom dokonanie świadomych wyborów związanych ze spożywaną przez nich żywnością, z uwagi na niepełne oznakowanie produktów w miejscu ich sprzedaży.

Przesłanka odwołująca się do **dotychczasowej działalności** podmiotu działającego na rynku artykułów rolno – spożywczych wymaga dostosowania sankcji do konkretnego przedsiębiorcy. Ocena ta wykonywana jest w aspekcie relacji pomiędzy *Wojewódzkim Inspektorem*, a podmiotem podlegającym ukaraniu. Ponadto odnosi się ona jedynie do aktywności przedsiębiorcy na rynku artykułów rolno – spożywczych i jak poprzednie ma charakter stopniowalny. W aspekcie rozpatrywanej sprawy, *Wojewódzki Inspektor* uznał, że przebieg dotychczasowej działalności strony nie stanowi okoliczności zaostrzającej wymiar kary, gdyż jest to pierwsze stwierdzone przez *Wojewódzkiego Inspektora* naruszenie przez stronę wymagań w zakresie jakości handlowej.

Ostatnią z przesłanek jest **wielkość obrotów** strony, na podstawie których podmiot możemy zaliczyć do grupy „mikroprzedsiębiorców”. Podstawę klasyfikacji stanowi ustawa z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity z 2013r. Dz. U. Nr 672 ze zm.), zgodnie z którą za „mikroprzedsiębiorcę, w myśl art. 104, uważa się przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych: zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego w ostatnim z tych lat nie przekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro.

W myśl przytoczonego art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej maksymalna wysokość kary, za wprowadzenie do obrotu artykułów rolno – spożywczych nieodpowiadającego wymaganej przepisami bądź deklarowanej jakości handlowej stanowić może pięciokrotną wartość korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno – spożywczych do obrotu.

W art. 17 ust. 2 *rozporządzenia (WE) nr 178/2002* zawarty jest wymóg aby ustanowione środki karne, były skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne i prawne, a w szczególności o ustalenia odnoszące się do pięciu kryteriów wskazanych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości oraz ustalenia wynikające z treści: art. 40 a ust. 1 pkt 3 *ustawy o jakości handlowej*, *Wojewódzki Inspektor* uwzględniając, poziom szkody grożącej potencjalnym nabywcom uznał, iż kara w kwocie określonej w sentencji decyzji mieści się w ustawowo wyznaczonych granicach i jest adekwatna do stwierdzonych naruszeń, a także spełni swój skutek prewencyjny.

Na podstawie art. 40a ust. 6 i 7 *ustawy o jakości handlowej* karę pieniężną stanowiącą

dochód budżetu państwa, przedsiębiorca Grzegorz Cibis Masarstwo – Wędliniarstwo, Naczęsławice, ul. Piękna 36, 47-270 Gościęcín, powinien wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Opolu numer 39 1010 1401 0013 4222 3100 0000 NBP Oddział Okręgowy Opole w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna.

z up. Opolskiego Wojewódzkiego
Inspektora Inspekcji Handlowej
Anna Wębańska
Naczelnik Wydziału Ochrony Konsumentów
Opolski Wojewódzki
Inspektor Inspekcji Handlowej

Pouczenie:

- Na podstawie art. 127 §1 i 2 oraz art. 129 §1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego od decyzji przysługuje stronie odwołanie w terminie 14 dni do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie ul. Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa za pośrednictwem Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, ul. 1 Maja 1, 45-068 Opole.
- Zgodnie z art. 40a ust. 8 ustawy z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych (tekst jednolity z 2005r. Dz. U. Nr 187, poz. 1577 ze zm.) do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (tekst jednolity z 2012r. Dz. U. poz.749 ze zm.).
- Zgodnie z art. 16 § 1 Kpa decyzja ostateczna to decyzja od której nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji.
- Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.

Otrzymują:

1. Grzegorz Cibis
Masarstwo – Wędliniarstwo
Naczęsławice, ul. Piękna 36
47-270 Gościęcín
2. BA w/m
3. a/a